

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci navrhovatele: **M. I.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Průšou, advokátem AK Klášterní 92, 583 01 Chotěboř, proti **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele – stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 17. 7. 2003, č. j. 59 Az 25/2003-22,

takto:

I. Kasační stížnost se **zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 17. 7. 2003, č. j. 59 Az 25/2003-22, Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci zamítl opravný prostředek navrhovatele – stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 27. 6. 2002, č. j. OAM-3012/VL-07-12-2002, kterým byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná žádost stěžovatele o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a současně bylo vysloveno, že se azyl podle ust. § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje, a dále, že se na navrhovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 cit. zákona.

Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost. Pro řízení o kasační stížnosti je stěžovatel zastoupen JUDr. Pavlem Průšou,

advokátem AK Klášterní 92, Chotěboř, a to na základě plné moci ze dne 5. 8. 2003. Splnil tak podmínku stanovenou v ust. § 105 odst. 2 s. ř. s., podle níž stěžovatel musí být zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské právnické vzdělání.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že po té, co krajský soud zcela správně konstatoval, že na řízení o udělení azylu dopadají ustanovení správního řádu (dokonce konstatoval povinnosti správního orgánu úplně a přesně zjistit skutkový stav věci, kdy při obstarávání podkladů pro rozhodnutí není vázán jen návrhy účastníků), zcela přehlédl, že správní orgán jakoukoli aktivitu v tomto směru nevyvíjel a porušení správního řádu lze spatřovat zejména v jeho § 3, odst. 2, § 32 odst. 1 a § 33 odst. 2. V tomto postupu soudu lze podle stěžovatele spatřovat důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., kdy při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon a pro tyto vady řízení měl soud správní rozhodnutí zrušit. V důsledku uvedených porušení správního řádu totiž stěžovatel neuvedl ve správním řízení veškeré důvody pro svoji žádost o udělení azylu, což podle stěžovatele mělo později za následek zamítavé správní rozhodnutí a před soudem nepřezkoumávání dalších důvodů pro udělení azylu uváděných stěžovatelem. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a rozhodnutí, v němž by bylo rozhodnuto mimo jiné i o nákladech tohoto řízení.

Podáním ze dne 22. 8. 2003, krajskému soudu doručeným dne 25. 8. 2003, stěžovatel doplnil svoji kasační stížnost v tom směru, že požádal soud o přiznání odkladného účinku této stížnosti s odůvodněním, že výkonem pravomocného rozhodnutí by došlo k vystěhování a byl by zcela zmařen účel řízení o udělení azylu, které je vedeno.

Správní orgán ve svém vyjádření ze dne 1. 9. 2003, krajskému soudu doručeném dne 4. 9. 2003 popřel oprávněnost podané kasační stížnosti a vyslovil přesvědčení, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, byly vydány v souladu s právními předpisy. Tvrzení v kasační stížnosti, že správní orgán v předchozím správním řízení „nevyvíjel jakoukoli aktivitu, aby zjistil přesně a úplně skutkový stav věci“, je podle správního orgánu zcela nekonkrétní, přitom je na tomto tvrzení kasační stížnost postavena. Ani z dalšího tvrzení, že stěžovatel v důsledku porušení příslušných ustanovení správního řádu „neuvedl ve správním řízení veškeré důvody pro svoji žádost o udělení azylu“, nelze dovodit, v čem měl správní orgán jednotlivá ustanovení správního řádu v kasační stížnosti citovaná porušit. Ve svém vyjádření odkázal správní orgán na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu správního řízení včetně žádosti o udělení azylu a včetně velmi kusého obsahu opravného prostředku. Součástí správního spisu, uvedl správní orgán, je i „Prohlášení o převzetí poučení“ v ruském jazyce, kterým byl stěžovatel seznámen se všemi svými právy a povinnostmi žadatele o udělení azylu. Z uvedených důvodů považuje žalovaný kasační stížnost za účelově podanou a za nedůvodnou a stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a nepřiznal podání kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 109 s. ř. s., a dospěl k závěru, že výše uvedené námitky stěžovatele nejsou důvodné.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že při zjišťování skutkové podstaty správním orgánem byl porušen zákon a pro tyto vady řízení měl soud správní rozhodnutí zrušit.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatele lze tedy podřadit pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák.) nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák.), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Dle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Ze spisového materiálu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal proti rozhodnutí správního orgánu opravný prostředek, ve kterém však žádné konkrétní námitky proti vydanému rozhodnutí neuvedl, pouze zcela nekonkrétně žádal, aby jeho žádost byla přezkoumána. Stěžovatel byl proto krajským soudem podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzván k odstranění vad svého podání. V doplňujícím podání stěžovatel poprvé uvedl kromě důvodů ekonomických i jiné důvody (obavy z vojenské služby a rodinné důvody), když z žádosti o udělení azylu a z obsahu pohovoru vedeného za účelem řádného zjištění skutkového stavu vyplývá, že stěžovatel během celého správního řízení uváděl pro svůj odchod z Ukrajiny a udělení azylu v ČR pouze důvody ekonomické.

Při přezkoumávání napadeného rozhodnutí správního orgánu krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí na str. 3 rozhodnutí mimo jiné konstatoval, že jestliže poprvé v doplnění opravného prostředku uvedl i jiné důvody (obavy z vojenské služby a rodinné důvody), které nesdělil správnímu orgánu, je zřejmé, že k tíži stěžovatele se správní orgán těmito dalšími důvody uvedenými v opravném prostředku nemohl při posuzování důvodnosti jeho žádosti o azyl zabývat a promítnout je do konečného rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí krajský soud dále poukázal na povinnosti, které pro správní orgán vyplývají z ust. § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu. Soud po té dospěl k závěru, že tyto zákonem uložené povinnosti správní orgán splnil a námitku nepřihlédnutí ke skutečnostem, které nebyly navrhovatelem uvedeny, považoval soud za nedůvodnou.

Z výše uvedeného vyplývá, že námitka uvedená v kasační stížnosti, že při zjišťování skutkové podstaty správním orgánem byl porušen zákon, stěžovatel uplatnil nově až po té, co byl seznámen v obsahem rozhodnutí krajského soudu a tato námitka tedy nebyla obsahem opravného prostředku podaného krajskému soudu proti rozhodnutí správního orgánu, a proto k ní Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout, neboť jde o důvod, který stěžovatel mohl

uplatnit již v řízení před soudem, ale neučinil tak (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Jde o zásadu koncentrace řízení.

Protože Nejvyšší správní soud je zásadně vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a jelikož ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží (§ 109 odst. 4. s. ř. s.), zaměřil se v dalším toliko na posouzení zákonnosti procesního postupu krajského soudu, neboť v této fázi řízení mu již nepřísluší – ze shora uvedených důvodů – meritorně se zabývat důvodností žádosti stěžovatele o udělení azylu a po přezkoumání dle výše uvedeného hlediska dospěl k závěru, že ze strany krajského soudu nedošlo k porušení procesních předpisů, které by mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nad rámec Nejvyšší správní soud uvádí, že pokud jde o řízení před správním orgánem, je povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z ust. § 3 správního řádu vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno. K zajištění možnosti úplného vyjádření má podle § 22 odst. 1 zákona o azylu účastník řízení právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na celou dobu řízení. Podle odst. 2 téhož ustanovení je účastník řízení oprávněn přizvat si na své náklady tlumočníka podle své volby.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 21. 6. 2002 uskutečnil správní orgán se stěžovatelem pohovor za účelem spolehlivého zjištění skutečného stavu věci. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území ČR na č. l. 14 správního spisu vyplývá, že stěžovatel požádal, aby pohovor byl veden v jazyce ruském a souhlasil s tím, aby obsah pohovoru tlumočila paní MUDr. G. S., tlumočník ruského jazyka. Dle uvedeného protokolu byl stěžovatel poučen, že v případě neposkytnutí informací nezbytných pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci správní orgán řízení o udělení azylu podle ust. § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu zastaví. V protokolu je dále uvedeno, že stěžovatel se cítí zdráv a je schopen pohovoru. Poučení rozuměl a nežádá bližší vysvětlení. Z uvedeného protokolu dále vyplývá, že stěžovatel byl informován o tom, že pro posouzení jím uváděných skutečností má správní orgán informace na straně č. 2 a č. 3 protokolu konkrétně vyjmenované. Stěžovatel stvrdil svými podpisy, že byl seznámen se všemi stránkami protokolu, s obsahem souhlasí a doplnění nežádá.

Z uvedeného lze dovodit, že správní orgán svým povinnostem vyplývajícím z ust. § 3, odst. 2, § 32 odst. 1 a § 33 odst. 2 správního řádu dostál. Jestliže v žádosti o udělení azylu a v průběhu azylového řízení uváděl stěžovatel pouze důvody ekonomické, nelze správnímu orgánu vytýkat, že nehodnotil skutečnosti jiné, než stěžovatelem uplatněné.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po

přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, krajský soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí Ministerstva vnitra, když tyto závěry shledal správnými, je pochopitelné, že mu nezbylo, než opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatele podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Ministerstvu vnitra ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. 12. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu